

ПРИЛОЖЕНИЕ към точка 7.2.9
Оценка на очакваните въздействия
върху защитените зони
по Натура 2000

Национален план
за възстановяване
и устойчивост

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
(версия 1.5 от 06.04.2022г.)

София, Септември 2022г

СЪДЪРЖАНИЕ:

Анотация.....	5
II. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.....	15
III. Описание на елементите на инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитената зона и нейните елементи.	15
IV. Описание на Защитените Зони.....	32
V. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на плана върху предмета и целите на опазване на Защитените Зони.	34
V.1. Описание и анализ на въздействието на плана върху типовете природни местообитания и видовете – предмет на опазване в защитените зони.....	34
V.1.1. Описание и анализ на въздействието на плана върху природни местообитания, предмет на опазване в 33.	34
V.1.2. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове растения, предмет на опазване в 33.....	38
V.1.3. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове безгръбначни, предмет на опазване в 33.	39
V.1.4. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове риби, предмет на опазване в 33.	41
V.1.5. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в 33.	42
V.1.6. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове бозайници (без прилепи), предмет на опазване в 33.....	43
V.1.7. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове прилепи, предмет на опазване в 33.	44
V.1.8. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове птици, предмет на опазване в 33.	45
V.2. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху целостта на защитената зона с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидрогеоложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на ИП.	46
VI. Предложения за смекчаващи мерки.	47
VII. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона.....	48
VIII. Картен материал.....	48
IX. Заключение за вида и степента на отрицателното въздействие.....	48
X. Наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР.	49
XI. Използвана литература.	49

Списък на съкращенията

БАН – Българска Академия на науките

БДЗП – Българско дружество за защита на птиците

ВЕИ – Възобновяеми източници

ВиК – Водопровод и канализация

ВЕЦ – Водно електрически централи

ЕИО – Европейска икономическа общност

ЕО – Екологична оценка

ЕМ – Екологична мрежа

ЕС – Европейски съюз

ЖП - Железопътен

ЗБР – Закон за биологичното разнообразие

ЗЗ – Защитени зони

ИБЕИ-БАН – Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания – Българска Академия на науките

ЛТУ – Лесотехнически университет

МВЕЦ – Мини водно електрически централи

МОН – Министерство на образованието и науката

МС – Министерски съвет

НПВУ – Национален план за възстановяване и устойчивост

ОВОС – Оценка на въздействието върху околната среда

ПСОВ – Пречиствателни станции за отпадни води

РЦ – Регионален център

СИМ – Строително информационното моделиране

ЦКЗ – Централно координационно звено

ФВЕЦ - Фотоволтаици

ЦАН – Центъра за аерокосмически наблюдения – МВР

ВЪВЕДЕНИЕ

Националният план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) представя вижданията на правителството на Република България и обществото за начина, по който трябва да бъдат адресирани структурни проблеми в икономиката чрез вътрешно съгласувана и последователна комбинация от реформи и инвестиции. В тази връзка представените намерения се разглеждат в комбинация с паралелно планираните действия в рамките на Кохезионната политика на Европейския съюз – както по линия на допълнителното финансиране за програмен период 2014-2020 г. (REACT EU), така и в пакета стратегически документи (Споразумение за партньорство и програмите към него) за следващия програмен период.

Администрацията на МС (писмо с изх. № 02.59-1 от 09.08.2021 г.) е направила до МОН заявка за научна консултация за изготвяне на екологична оценка и схема за провеждане на обществени консултации по проект на Национален план за възстановяване и устойчивост на Р. България. В писмо с изх. № 0901-92 от 24.06.2021 г. МОН възлага на БАН изпълнението на научната консултация по изготвяне на доклад за ЕО.

Предметът на заявката включва:

- Изготвяне на задание за обхват и съдържание на Екологична оценка на **Национален план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)** от Българска академия на науките;
- Изготвяне на схема за консултации с обществеността, заинтересовани органи и трети лица, и организиране съвместно с ЦКЗ на МС на консултации по чл. 19а от **Наредба за ЕО**;
- Изготвяне на Екологична оценка на НПВУ и като част от тази оценка доклад за ОС на НПВУ с целите и предмета на опазване в защитените зони от Екологична Мрежа (ЕМ) Натура 2000, като се вземе предвид общите принципи за опазване на околната среда, необходимите предпазни мерки и устойчивост, техническата осъществимост и икономическата приложимост, опазването на ресурсите, както и въздействието върху околната среда, човешкото здраве, икономиката и обществото.

С писмо изх. № ЕО-15/22.06.2022 г. на МОСВ е изразено становище по **актуализирано** задание за обхват и съдържание на доклада за ЕО на НПВУ на Република България (**версия 1.5** от 06.04.2022 г.), с което е потвърдена преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие - **няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие** върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000 на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Поради последното някои потенциални въздействия от инвестиционните проекти в НПВУ върху защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000 са разгледани тук.

КОЛЕКТИВ ОТ ЕКСПЕРТИ

проф. д-р Светлана Банчева, ИБЕИ-БАН – ръководител

биолог-еколог Красимир Борисов Дончев

доц. д-р Лъчезар Пехливанов, ИБЕИ-БАН

доц. д-р Иван Стефанов Пандурски, ИБЕИ-БАН

биолог Николай Караиванов, ИБЕИ-БАН

проф. Петър Желев Стоянов, ЛТУ

Анотация

Основната цел на Национален плана за възстановяване и устойчивост на Република България е да способства икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от COVID-19 пандемия. В преследването на тази цел в Плана са групирани набор от мерки и реформи, които имат съществен принос към възстановяване на потенциала за растеж на икономиката, да го развият и повишат като осигурят устойчивост на негативни външни въздействия. В дългосрочен план е залегнала стратегическата цел за конвергенция на икономиката и доходите до средноевропейските. Същевременно Планът полага основите за зелена и цифрова трансформация на икономиката, в контекста на амбициозните цели на Зелената сделка.

Зададените крайни цели и задачи за изпълнение в Плана са структурирани в четири стратегически стълба, всеки с по 3 компонента (Табл. I-1). Детайлната схема на Плана включва 47 реформи и 57 инвестиции по всички 12 компонента (Табл. I-2).

Таблица I-1: Обхват и структура на Националния план за възстановяване и устойчивост.

Стълб	Кратко описание	Компоненти	Дял от ресурсите на Плана(*)
Иновативна България	Повишаване на конкурентоспособността на икономиката и трансформирането ѝ в икономика, базирана на знанието и интелигентния растеж чрез мерки в сферата на образованието, цифровите умения, науката, иновациите, технологиите и взаимовръзките между тях	1–Образование и умения	25.3%
		2–Научни изследвания и иновации	
		3–Интелигентна индустрия	
Зелена България	Устойчиво управление на природните ресурси, позволяващо задоволяване на текущите нужди на икономиката и обществото, при запазване на екологичната устойчивост, така че тези потребности да могат да продължат да бъдат удовлетворявани и в дългосрочен план.	4–Нисковъглеродна икономика	41.9%
		5–Биоразнообразие	
		6–Устойчиво селско стопанство	
Свързана България	Осигуряване на предпоставки за повишаването на конкурентоспособността и устойчивото развитие на районите на страната, каквито са подобряването на транспортната и цифрова свързаност, както и насърчаването на местното развитие, стъпвайки на специфичния местен потенциал.	7–Цифрова свързаност	18.3%
		8–Транспортна свързаност	
		9–Местно развитие	
Справедлива България	Фокус върху хората в неравностойно положение за постигане на по-включващ и по-устойчив растеж и споделен просперитет за всички, както и с акцент върху изграждането на ефективни и отговорни публични институции, чувствителни към бизнеса и гражданите.	10–Бизнес среда	14.6%

(*) – Процентите не са 100% поради закръгляване на числата до десети.

Таблица I-2: Детайлна схема на Националния план за възстановяване и устойчивост.

Стълб	Реформа	Инвестиционни проекти	Ресорни Министерства и ведомства*
Иновативна България	1–Образование и умения		
	Реформа на предучилищното, училищното образование и учене през целия живот.	-	МОН, МТСП
	Реформа във висшето образование.	1. STEM центрове и иновации в образованието.	МОН
		2. Модернизация на образователната инфраструктура.	МОН
		3. Предоставяне на обучения за дигитални умения и създаване на платформа за обучение на възрастни.	МТСП
		4. Младежки центрове.	МОН
	2–Научни изследвания и иновации		
	Изпълнение на обща политика за развитие на научните изследвания, иновациите и технологиите в полза на ускорено икономическо и обществено развитие на страната.	5. Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации.	МИР, МОН
		6. Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН) в сферата на зелените и цифровите технологии.	БАН
	3–Интелигентна индустрия		
	Изграждане на механизъм за привличане на индустриални инвестиции и развитие на индустриални екосистеми.	7. Програма за публична подкрепа за развитие на индустриални зони, паркове и сходни територии и привличане на инвестиции (AttractInvestBG).	МИР
		8. Програма за икономическа трансформация.	ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“ (МИР)

Стълб	Реформа	Инвестиционни проекти	Ресорни Министерства и ведомства*
Зелена България	4–Нисковъглеродна икономика		
	Създаване на Национален фонд за декарбонизация.	-	МЕ, АУЕР
	Улесняване и повишаване ефективността на инвестиции в енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.	-	МРРБ
	Разработване на дефиниция и критерии на "енергийна бедност" за домакинствата в Закона за енергетиката за целите на либерализацията на пазара и финансирането на проекти за енергийна ефективност.	9. Енергийна ефективност в сграден фонд.	МРРБ
		10. Програма за финансиране на единични мерки за енергия от възобновяеми източници в еднофамилни сгради и многофамилни сгради.	МЕ
		11. Енергийно ефективни общински системи за външно изкуствено осветление.	МЕ, общини
	Механизъм за финансиране на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми източници заедно със сметките за енергия.	-	МЕ, АУЕР
	Обслужване на едно гише.	-	МРРБ, МЕ, АУЕР
	Стимулиране на производството на електроенергия от ВЕИ.	12. Дигитална трансформация и развитие на информационните системи и системите реално време на Електроенергийния системен оператор в условията на нисковъглеродна икономика.	МЕ
	Изготвяне и приемане на Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород.	13. Схема за подпомагане на пилотни проекти за производство на зелен водород и биогаз.	МЕ
	Либерализация на пазара на електрическа енергия.	14. Схема в подкрепа на изграждането на минимум 1.4 GW ВЕИ и батерии.	МЕ

Стълб	Реформа	Инвестиционни проекти	Ресорни Министерства и ведомства*
Зелена България	Развитие на нисковъглеродна икономика и създаване на Комисия за енергиен преход и изработването на Пътна карта към климатична неутралност.	-	МЕ, МОСВ
	Декарбонизация на енергийния сектор.	15. Развитие на използването на геотермална енергия в България за производство на електрическа и топлинна енергия.	МЕ
		16. Национална инфраструктура за съхранение на електрическа енергия от БЕИ (RESTORE).	МЕ, Оператори на БЕИ
	Подобряване на корпоративното управление на държавните компании в енергийния сектор.	-	МЕ
	5-Биоразнообразие		
	Изграждане на структура за управление на Националната екологична мрежа.	17. Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения базирани на природата в опазването на защитените зони от мрежата “Натура 2000”.	МОСВ, ИАГ
		18. Възстановяване на ключови за климата екосистеми в изпълнение на Стратегията на биологично разнообразие на ЕС и целите на Европейския зелен пакт.	МОСВ, ИАГ
	6-Устойчиво селско стопанство		
	Актуализиране на стратегическата рамка на аграрния сектор.	19. Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство.	МЗм, ДФЗ
		20. Дигитализация на процесите от фермата до трапезата.	МЗм

Стълб	Реформа	Инвестиционни проекти	Ресорни Министерства и ведомства*
Свързана България	7–Цифрова свързаност		
	Разработване и прилагане на ефективна политическа и регулаторна рамка.	-	МТС
	Ефективно използване на радиочестотния спектър.	-	МТС
	Създаване на благоприятна инвестиционна среда.	21. Широкомашабно разгръщане на цифрова инфраструктура.	МЕУ, МТС
		22. Изграждане, развитие и оптимизация на цифровата ТЕТРА система и радиорелейна мрежа.	МВР
		23. Дигитална трансформация на Български пощи и предоставяне на комплексни услуги.	Български пощи ЕАД
връзана България	8–Транспортна свързаност		
	Актуализиране на стратегическата рамка на транспортния сектор.	24. Извършване на реформа в обслужването на пътници с железопътен транспорт в крайградските и междурегионални направления, чрез закупуване на нов подвижен състав.	МТС
		25. Внедряване на Европейската система за управление на влаковете (ERTMS) на бордово оборудване на магистрални нулевоемисионни електрически локомотиви и нулевоемисионни електрически мотрисни влакове, които оперират по конвенционалната жп мрежа на Р България.	МТС
		26. Цифровизация по широкообхватната TEN-T мрежа чрез внедряване на ERTMS, ниво 2 в железопътен участък Русе – Каспичан.	МТС, НКЖИ

Стълб	Реформа	Инвестиционни проекти	Ресорни Министерства и ведомства*
		27. Осигуряване на бърза и конкурентна транспортна връзка с пазарите за бизнеса в Северна България чрез изграждане на интермодален терминал за товарни превози в района на гр. Русе.	МТС, НКЖИ
	Концептуално ново управление на безопасността на движението по пътищата в единна интегрирана стратегическа рамка за периода 2021-2030 г.	28. Подобряване на безопасността на движение по пътищата в Република България чрез създаване на условия за устойчиво управление на пътната безопасност.	ДАБДП
	Реформа за устойчива градска мобилност.	29. Осигуряване на устойчива транспортна свързаност чрез изграждане на участък от Линия 3 на метрото в гр. София.	Метрополитен ЕАД
		30. „Зелена мобилност“ – пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност чрез мерки за развитие на екологични, безопасни, функционални и енергийно ефективни транспортни системи.	МРРБ, ДАБД, П НСОБ
	Осигуряване на ефективен достъп до интегриран обществен транспорт.	-	МТС
	Електрическа мобилност.	-	МС (МРРБ, МИР, МОСВ)
	9 – Местно развитие		
	Нов регионален подход с пряко въвличане на местните общности в управлението на средствата от европейските фондове и инструменти.	-	МРРБ
	Продължаване на реформата във водния сектор.	31. Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, вкл. и пречиствателни станции	МРРБ, ВиК Холдинг

Стълб	Реформа	Инвестиционни проекти	Ресорни Министерства и ведомства*
		за отпадъчни води за агломерациите между 2 000 и 10 000 е.ж.	
		32. Цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите.	МОСВ
Справедлива България	10–Бизнес среда		
	Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие.	33. Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата.	БСС
		34. Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване.	ВАС
	Противодействие на корупцията.	35. Трансформация на съществуващата в Прокуратурата на Република България информационна и комуникационна инфраструктура в нов тип - отказоустойчива, резервирана, производителна и защитена.	ПРБ
		36. Подобряване на качеството и устойчивостта на услугите в сферата на сигурността .	МВР
	Разширяване на използването на алтернативни способи за разрешаване на спорове и въвеждане на медиация, задължителна по някои видове дела.	37. Въвеждане на способи за алтернативно разрешаване на спорове в съдебната система в България - пилотно въвеждане на задължителна съдебна медиация.	БСС
	Укрепване на процедурата по несъстоятелност.	-	МП
	Цифрова реформа на българския строителен сектор.	38. Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране	МРРБ

Стълб	Реформа	Инвестиционни проекти	Ресорни Министерства и ведомства*
		(СИМ/ВІМ) в инвестиционното проектиране и строителството като основа за цифрова реформа на строителния сектор в България.	
		39. Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството.	МРРБ
	Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване на бизнес средата.	40. Надграждане на Центъра за аерокосмически наблюдения (ЦАН) - МВР с цел достигане на национално значение в космическата политика, изпълнение на европейските изисквания и ползите за хората.	МВР
		41. Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистрови данни и е-удостоверяване от регистри.	АМС, МЕУ
	Подобряване на рамката за управление на държавните предприятия.	-	МФ (АППК)
Справедлива България	Рамка за борба с изпирането на пари.	-	МФ, ДАНС
	Подобряване на качеството на законодателния процес.	42. Инструмент за по-добро стратегическо планиране и управление на изпълнението.	НСИ
		43. Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост.	МФ
	Обществени поръчки.	-	МФ, АОП
	Разрастване България	-	МИР, МИИ
	Съвет за икономически анализи	-	АМС

Стълб	Реформа	Инвестиционни проекти	Ресорни Министерства и ведомства*
Справедлива България	11–Социално включване		
	Реформа в сферата на минималните доходи.	-	МТСП
	Реформата в областта на социалните услуги.	44. Модернизиране на дългосрочната грижа.	МТСП
		45. Предоставяне на помощни средства за лица с трайни увреждания.	МТСП
		46. Развитие на социалната икономика.	МТСП
		47. Модернизиране на Агенция за социално подпомагане.	МТСП
		48. Модернизиране на Агенция по заетостта.	МТСП
		49. Развитие на културните и творчески сектори.	НФ „Култура“
		50. Дигитализация на колекции на музеи, библиотеки и архиви.	МК
	12–Здравеопазване		
	Актуализиране на стратегическата рамка на сектор “Здравеопазване”.	-	МЗ
Справедлива България	Развитие на електронното здравеопазване и на Националната здравна информационна система.	-	МЗ
	Подобряване на привлекателността на здравните професии и насърчаване на по-балансирано разпределение на здравните специалисти на територията на цялата страна.	51. Модернизиране на лечебни заведения за болнична помощ.	МЗ
		52. Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдовите заболявания.	МЗ
		53. Модернизация на психиатричната помощ.	МЗ
		54. Изграждане на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха.	МЗ

Стълб	Реформа	Инвестиционни проекти	Ресорни Министерства и ведомства*
		55. Национална дигитална платформа за медицинска диагностика.	МЗ
		56. Подобряване на националната система за спешни комуникации 112.	МВР
	Подобряване на достъпа до първична и извънболнична помощ	-	МЗ
	Подобряване на достъпа до превантивни скринингови дейности	-	МЗ
	Съвременно здравно образование в българското училище.	57. Развитие на извънболничната помощ.	МЗ, МОН

II. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.

Съгласно Наредбата за ОС “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Въздействията върху защитените зони, които плана може да окаже, са (вж. т. III. за подробен анализ на потенциалните въздействия):

- 1. Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в зоните.**
- 2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в зоните.**
- 3. Фрагментация на природни местообитания, предмет на опазване в зоните.**
- 4. Фрагментация на местообитания на видове, предмет на опазване в зоните.**
- 5. Барьерен ефект за видове, предмет на опазване в зоните.**
- 6. Безпокойство за индивиди от животински видове.**
- 7. Смъртност/унищожаване на екземпляри от видове, предмет на опазване в зоните.**
- 8. Нахлуване на неместни и/или инвазивни растителни видове.**

Следователно кумулативен ефект би възникнал от такива планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, които са **оказали, оказват или ще окажат** същите въздействия върху природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, засегнати от настоящия план.

Кумулативното въздействие за всички природни местообитания и видове, предмет на опазване в зоните, е разгледано в т. V.2.

III. Описание на елементите на инвестиционното предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитената зона и нейните елементи.

Реформите, предвидени в плана, касаят изменения в нормативната уредба, разработване на стратегически документи, административни и институционални промени, повишаване квалификацията на различни целеви групи и др. подобни, които не биха могли да окажат преки, нито предвидими косвени въздействие върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях. Единствената част от плана, която е възможно да окаже

подобни въздействия, са инвестиционните проекти, чийто фишове са публикувани на страницата на **Национален план за възстановяване и устойчивост**¹

Инвестиция 1 – STEM центрове и иновации в образованието

Инвестицията придвижва създаване на центрове за обучение, чрез преобразуване/обзавеждане на специализирани кабинети и пространства в съществуващи сгради в урбанизирани територии – училища, съществуващи обществени сгради в Хисаря, Ястребино и Ковачевци, Националният STEM център към Министерството на образованието и науката.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 2 – Модернизация на образователната инфраструктура

Инвестицията предвижда ремонт, вътрешни реконструкции и инсталации на и в съществуващи учебни заведения и общежития, също така саниране, пристрояване и разширение на такива, изграждане на ограничен брой нови училища и детски градини. Дейностите по инвестицията не засягат естествени екосистеми, като всички строителни и ремонтни работи ще бъдат осъществени във вече урбанизирани територии.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 3 – Предоставяне на обучения за дигитални умения и създаване на платформа за обучение на възрастни

Инвестицията предвижда единствено дигитални дейности, които **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 4 – Младежки центрове

Инвестицията предвижда изграждане на 10 броя Центрове за личностно развитие на ученици и младежи в областни градове, и още 10 броя в общини, които не са областни. Някои от тези центрове ще се разполагат във вече съществуващи институции, съответно сгради, с подобен характер. Липсва конкретика по отношение избора на територии за центровете в общините, в които няма подобни институции. Вероятно те ще се реализират във вече урбанизирана среда. Дейностите по инвестицията не засягат естествени екосистеми, като всички строителни и ремонтни работи ще бъдат осъществени във вече урбанизирани територии.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 5 – Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации

Инвестицията не предвижда конкретни ИП, а само финансиране на научни, иновационни изследвания и повишаване на съответния капацитет, вкл. на международно ниво.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

¹ <https://www.nextgeneration.bg/upload/66/projects-npvu-06042022.zip>

Инвестиция 6 – Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН) в сферата на зелените и цифровите технологии

Инвестицията предвижда предимно административни, обучителни и др. подобни дейности. Предвижда се преобразуване /обзавеждане само на 2 съществуващи сгради в урбанизирана територия, вътрешни ремонти с цел подобряване условията на труд.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 7 – Програма за публична подкрепа за развитие на индустриални зони, паркове и сходни територии и привличане на инвестиции (AttractInvestBG)

Създаването на нови индустриални зони, паркове и сходни територии, изграждането на довеждаща инфраструктура, пътни и енергийни връзки по нов терен, вкл. за съществуващите зони, могат да доведат до урбанизиране на площи, заети с естествени или полустествени екосистеми. В проекта не се указва броят, площта и местоположението на предвижданите инвестиционни намерения. При осъществяването им в границите на защитени зони, очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях биха могли да се изразят в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на индустриалните паркове, вкл. от довеждаща инфраструктура, пътни и енергийни връзки по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания**, предмет на опазване в зоните - когато територия (полигон), заета от дадено местообитание е засегната така, че оставащата част/части от същия са с недостатъчна площ, за да се запази/запазят характеристиките си на засегнатото природно местообитание, или тези характеристики са негативно повлияни. Влошаването или дори загубата на тези характеристики се дължи на т.н. “edge effect”, при който в ивицата непосредствено до границата на полигоните, заети от дадено местообитание, се променят абиотичните (напр. слънчево греене, въздушна влажност, почвена влажност и пр.) и/или биотичните фактори на средата (видов състав на дървесния, храстовия или тревния етаж) (по Andren 1994, Bennett & Saunders 2010, Didham 2010, Fahrig 2003, Franklin et al. 2002).

- **Фрагментация на местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните - когато територия (полигон), заета от местообитание на даден вид е засегната така, че оставащата част/части от същия са с недостатъчна площ, за да запази/запазят характеристиките си на местообитание за този вид. Много от видовете изискват определен размер на полигоните с потенциални местообитания, за да бъдат използвани от съответния вид, като този размер е видово специфичен.

- **Барьерен ефект** за видове, предмет на опазване в зоните, (предимно за земноводни, влечуги и наземни бозайници) от изграждането на нови пътни връзки и модернизирването на вече съществуващи такива, съпроводено от интензифициране на трафика, при разделяне на полигони с местообитания на видове или биокоридори, така че индивиди от въпросните видове да нямат свободен достъп до отделните части на полигона или зоната. Той може да се дължи на невъзможност на индивиди от някои видове да преодолеят елементите на ИП, или “нежелание” за това, породено от безпокойство. Резултатите са невъзможност за или затруднена миграция (в широкия смисъл на думата, може да бъде денонощна, свързана с храненето, или сезонна, свързана с определени абиотични фактори или с размножаване, или при разселване), и/или фрагментация на популациите на засегнатите видове.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора. Въздействието води до изоставяне на местообитания в района на безпокойство, понижаване на гнездова успеваемост и/или изоставяне на гнезда с яйца и/или малки на по-чувствителните видове (някои бозайници, птици). Въздействието на безпокойството е видово специфично.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди същинското строителство, както и от преминаването на техника и интензифицирането на трафика. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие също е възможно, предимно от трафика, който ще се генерира. Засегнати ще са по-дребни и/или бавноподвижни, дневно активни животни.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

- **Нахлуване на неместни и/или инвазивни растителни видове** при използване на такива при ландшафтното оформяне. При използване на видове, характерни за района, въздействие не се очаква.

Инвестиция 8 – Програма за икономическа трансформация

Инициативата предвижда освен широка гама от финансови продукти, финансови инструменти, насочени към закупуване на ново технологично оборудване с акцент върху дигитализацията на производствените процеси, както и технологии за по-ефективно управление, намаляване и преработка на генерираните в производството отпадъци, така и подкрепа на проекти за фотоволтаици и съхранение на електрическата енергия. Изграждането на нови енергийни мощности, основаващи се на ВЕИ (фотоволтаици) за задоволяване на нуждите на конкретно предприятие, би могло да се осъществи в границите на защитени зони, при което очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях, биха могли да се изразят в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на ФВЕЦ, вкл. от довеждаща инфраструктура, пътни и енергийни връзки по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Барьерен ефект** за видове, предмет на опазване в зоните.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие може да има единствено за видове птици, предмет на опазване в зоните, при токов удар или сблъсък с елпроводници, при използване на въздушни такива, и неподходящи електрически стълбове.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

- **Нахлуване на неместни и/или инвазивни растителни видове** при използване на такива при ландшафтното оформяне. При използване на видове, характерни за района, въздействие не се очаква.

Инвестиция 9 – Енергийна ефективност в сграден фонд

Повишаването на енергийната ефективност на сградния фонд е свързано пряко с дейности, които не засягат естествени екосистеми, като всички строителни и ремонтни работи ще бъдат осъществени във вече урбанизирани територии.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 10 – Програма за финансиране на единични мерки за енергия от възобновяеми източници в еднофамилни сгради и многофамилни сгради

Инвестицията предвижда финансиране на инсталации за подгряване на вода от слънцето и ФВЕЦ, които ще се разположат на съществуващи сгради.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 11 – Енергийно ефективни общински системи за външно изкуствено осветление

Проектът предвижда реконструкция и модернизация на общински системи за външно изкуствено осветление.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 12 – Дигитална трансформация и развитие на информационните системи и системите реално време на Електроенергийния системен оператор в условията на нисковъглеродна икономика

Инвестицията предвижда предимно осъвременяване на информационните системи на ЕСО, но и 2315 км оптична мрежа. Възможно е при изграждане на трасетата на допълнителните 2315 километра оптична мрежа да бъдат засегнати защитени зони и природни местообитания и видове, предмет на опазване в тях. В такъв случай очакваните отрицателни въздействия биха могли да се изразят в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания**, предмет на опазване в зоните, в границите на изкопните работи.

- **Временно засягане на местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на изкопните работи.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на изкопните работи. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при изкопните работи. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре

придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

Инвестиция 13 – Схема за подпомагане на пилотни проекти за производство на зелен водород и биогаз

Инициативата предвижда средства за закупуване на машини, съоръжения и оборудване за нови инсталации за производство на водород от възобновяема енергия и за нови инсталации за производство на биогаз в съществуващи предприятия.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 14 – Схема в подкрепа на изграждането на минимум 1.4 GW ВЕИ и батерии

Инициативата предвижда значително разширяване на мрежата от електроцентрали, използващи ВЕИ от различен тип, както и на съответната инфраструктура. Предвижда се обектите на инфраструктурата да бъдат разположени в „специално определени зони, поради което не причиняват значителни вреди на защитата и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемите.” Тези зони не са определени в проекта. При изграждането на нови енергийни мощности, основаващи се на ВЕИ в или близо до границите на защитени зони, очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях, биха могли да се изразят в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на площадките на ВЕИ, вкл. от довеждаща инфраструктура – пътни, енергийни и ВиК връзки по нов терен.

- **Увреждане на речни и крайречни природни местообитания**, предмет на опазване в зоните, в резултат от изграждане на МВЕЦ.

- **Увреждане на местообитания на водни и водолюбиви видове**, предмет на опазване в зоните, в резултат от изграждане на МВЕЦ.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Барьерен ефект** за видове, предмет на опазване в зоните, вкл. на водни такива при изграждане на МВЕЦ.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие може да има за видове птици, предмет на опазване в зоните, при токов удар или сблъсък с елпроводници, при използване на въздушни такива, и неподходящи електрически стълбове, както и за птици и прилепи при сблъсък с вятърни турбини. Възможна е гибел на риби и др. водни животни при експлоатация на ВЕЦ.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

- **Нахлуване на неместни и/или инвазивни растителни видове** при използване на такива при ландшафтното оформяне. При използване на видове, характерни за района, въздействие не се очаква.

Инвестиция 15 – Развитие на използването на геотермална енергия в България за производство на електрическа и топлинна енергия

Инвестицията включва разработване на пилотен проект за оползотворяване на геотермална енергия за комбинирано производство на електричество и топлина. Конкретните дейности включват проучвателно и експлоатационно сондиране в обхвата на избраните локации, подготовка на площадката на електроцентралата, вкл. пътища за достъп, строителство и присъединяване. Предвидените дейности биха могли да се осъществят в границите на защитени зони, при което очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях, биха се изразили в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на сондажите и електроцентралата, вкл. от довеждаща инфраструктура, пътни и енергийни връзки по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Барьерен ефект** за видове, предмет на опазване в зоните.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие може да има единствено за видове птици, предмет на опазване в зоните, при токов удар или сблъсък с елпроводници, при използване на въздушни такива, и неподходящи електрически стълбове.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

- **Нахлуване на неместни и/или инвазивни растителни видове** при използване на такива при ландшафтното оформяне. При използване на видове, характерни за района, въздействие не се очаква.

Инвестиция 16 – Национална инфраструктура за съхранение на електрическа енергия от БЕИ (RESTORE)

Инвестицията предвижда инсталиране и въвеждане в експлоатация на съоръжения за съхранение на електрическа енергия, състоящи се от акумулатори, инвертори, трансформатори, силова електроника/интелигентни електронни устройства и управляваща автоматика, стратегически разпределени равномерно на територията на Р България, в близост до инсталираните и предстоящите да бъдат разгърнати възобновяеми генериращи мощности. Създаването им, както и изграждането на довеждаща инфраструктура (пътни и енергийни

връзки), могат да доведат до урбанизиране на площи, заети с естествени или полуестествени екосистеми. В проекта не се указва броят, площта и местоположението на предвижданите инвестиционни намерения. При осъществяването им в границите на защитени зони, очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях, биха се изразили в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на строителните площадки, вкл. за довеждаща инфраструктура, пътни и енергийни връзки по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Бариерен ефект** за видове, предмет на опазване в зоните.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие може да има единствено за видове птици, предмет на опазване в зоните, при токов удар или сблъсък с елпроводници, при използване на въздушни такива, и неподходящи електрически стълбове.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

- **Нахлуване на неместни и/или инвазивни растителни видове** при използване на такива при ландшафтното оформяне. При използване на видове, характерни за района, въздействие не се очаква.

Инвестиция 17 – Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения базирани на природата в опазването на защитените зони от мрежата “Натура 2000”

Инвестицията предвижда определяне на специфични цели и мерки за защитените зони, картиране и оценка на екосистемите и техните услуги, и на елементите на зелената инфраструктура. Завършването на процеса по определяне на специфични за защитените зони цели и мерки ще има положително въздействие върху всички целеви видове и местообитания, предмет на опазване в националната мрежа на Натура 2000. Ще се осигури ефективно управление на всички защитени зони, като се определят ясни природозащитни цели и мерки и се извършва подходящ мониторинг. Изпълнението на демонстрационния проект ще има положително въздействие върху биологичното разнообразие. Ще се запази и подобри състоянието на приоритетни хабитати.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 18 – Възстановяване на ключови за климата екосистеми в изпълнение на Стратегията на биологично разнообразие на ЕС 2030 и целите на Европейския зелен пакт

Инвестицията предвижда събиране на репродуктивен материал от дървесни и храстови видове, картиране на стари гори, трансформиране на част от иглолистните култури,

възстановяване на ценни горски хабитати, вкл. крайречни гори и част от защитните горски пояси, възстановяване на влажни зони, премахване на прегради по реките и изграждане на рибни проходи. В същото време инвестицията предвижда изграждане на 30 автоматични наблюдателни станции от Националната система за наблюдение, ранно откриване и оповестяване на горски пожари, в т.ч. осигуряване на достъп до избраните точки. При изграждането им в границите на защитени зони, очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях, биха се изразили в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на строителните площадки, вкл. за довеждаща инфраструктура по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие не се очаква.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

Инвестиция 19 – Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство

Инвестицията предвижда безвъзмездни помощи за съоръжения, вкл. на нов терен, свързани със селското стопанство, вкл. изграждане на нови животновъдни обекти. При осъществяването им в границите на защитени зони, очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях биха могли да се изразят в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на строителство, вкл. от довеждаща инфраструктура, пътни и енергийни връзки по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Барьерен ефект** за видове, предмет на опазване в зоните.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие може да има единствено за видове птици, предмет на опазване в зоните, при токов удар или сблъсък с елпроводници, при използване на въздушни такива, и неподходящи електрически стълбове.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

- **Нахлуване на неместни и/или инвазивни растителни видове** при използване на такива при ландшафтното оформяне. При използване на видове, характерни за района, въздействие не се очаква.

Инвестиция 20 – Дигитализация на процесите от фермата до трапезата

Инвестицията предвижда изграждане на цялостна Електронна информационна система в земеделието /ЕИСЗ/ с отделни модули, и други дигитални дейности.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 21 – Широкомасщабно разгръщане на цифрова инфраструктура

Основната цел на инвестицията е изграждане на симетрични гигабитови мрежи за достъп в цялата страна с акцент върху части на страната с недостатъчно обслужване и създаване на условия за свързване с мрежи на европейско ниво. Съществуващата инфраструктура по магистралите и главните пътища ще бъде модернизирана и преизползвана като ще бъдат разположени нови обекти, за да се осигури непрекъснатата 5G свързаност. Предвижда се изграждане на опорна оптична мрежа в районите, където в близко бъдеще не се предвижда изграждането на оптични възли, като се използва в максимална степен наличната инфраструктура. Ще бъде финансирано и изграждането на съоръжения за разполагане на мобилна свързаност в райони с недостатъчно обслужване. Неутралната опорна инфраструктура ще следва най-вече съществуващите пътни инфраструктури. По този начин няма да има въздействие върху биологичното разнообразие или екосистемите. При изграждането на съоръжения за мобилна свързаност в границите на защитени зони, очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях биха могли да се изразят в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на строителство, вкл. от довеждаща инфраструктура, пътни и енергийни връзки по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие не се очаква.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

Инвестиция 22 – Изграждане, развитие и оптимизация на цифровата ТЕТРА система и радиорелейна мрежа

При изграждане на нови базови станции на нов терен, вкл. изграждането на довеждаща инфраструктура, могат да се засегнат естествени или полуестествени екосистеми. При

разполагането им в границите на защитени зони, очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях биха могли да се изразят в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на строителство, вкл. от довеждаща инфраструктура, пътни и енергийни връзки по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие не се очаква.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

Инвестиция 23 – Дигитална трансформация на Български пощи и предоставяне на комплексни услуги

Инвестицията предвижда единствено ремонтни дейности, доставка и инсталиране на оборудване, вкл. хардуер и софтуер, в съществуващи пощенски станции в страната.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 24 – Извършване на реформа в обслужването на пътници с железопътен транспорт в крайградските и междурегионални направления, чрез закупуване на нов подвижен състав

Инвестицията предвижда единствено закупуване на енергийно-ефективен и комфортен подвижен ЖП състав.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 25 – Внедряване на Европейската система за управление на влаковете (ERTMS) на бордово оборудване на магистрални нулевоемисионни електрически локомотиви и нулевоемисионни електрически мотрисни влакове, които оперират по конвенционалната жп мрежа на Р България

Инвестицията предвижда единствено доставка и инсталиране на бордово оборудване за електрически локомотиви и мотрисни влакове.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 26 – Цифровизация по широкообхватната TEN-T мрежа чрез внедряване на ERTMS, ниво 2 в железопътен участък Русе – Каспичан

Инвестицията предвижда дейности в урбанизирани територии и/или в сервитутите на съществуващи жп линии.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 27 – Осигуряване на бърза и конкурентна транспортна връзка с пазарите за бизнеса в Северна България чрез изграждане на интермодален терминал за товарни превози в района на гр. Русе

Изграждането на „Интермодален терминал в Северен централен район на планиране в България – Русе“ е преминал през процедура по ОВОС, завършила с Решение № РУ-63-ПР/2015 г. Избраната площадка за изграждането на ИМТ е в обхвата на гара Русе Изток разпределителна - в границите на урбанизирана територия, и не засяга защитени зони.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 28 – Подобряване на безопасността на движение по пътищата в Република България чрез създаване на условия за устойчиво управление на пътната безопасност

Инвестицията не е свързан със строителство, ремонт и реконструкция на пътната мрежа. Няма да има въздействие върху компонентите на биоразнообразието.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 29 – Осигуряване на устойчива транспортна свързаност чрез изграждане на участъци от Линия 3 на метрото в гр. София

Трасето е изцяло подземно и преминава през урбанизирана територия - гр. София. Няма да има въздействие върху компонентите на биоразнообразието.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 30 – „Зелена мобилност“ – пилотна схема за подкрепа на устойчивата градска мобилност чрез мерки за развитие на екологични, безопасни, функционални и енергийно ефективни транспортни системи

Инвестицията предвижда доставка на превозни средства (автобуси и/или тролейбуси) за градския и междуселищния обществен транспорт с нулеви емисии, зарядни станции за превозните средства на обществения транспорт, развитие на пешеходната и велосипедната инфраструктура в урбанизирана среда, и планове за организация на движението.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 31 – Програма за изграждане/доизграждане/реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи, вкл. и пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите между 2 000 и 10 000 е.ж.

Като цяло проектът е насочен към подобряване качеството на водите, тяхното пречистване и отвеждане, което би имало благоприятен ефект върху биоразнообразието и главно водните организми. Проектът предвижда изграждане, реконструкция и модернизация на канализационни

и водоснабдителни системи и ПСОВ. При изграждането им в границите на защитени зони, очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях, биха се изразили в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на строителните площадки, вкл. за довеждаща инфраструктура по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие не се очаква.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

- **Нахлуване на неместни и/или инвазивни растителни видове** при използване на такива при ландшафното оформяне. При използване на видове, характерни за района, въздействие не се очаква.

Инвестиция 32 – Цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите

Извършване на предвидените строително-ремонтни дейности, доставката, монтажа и въвеждането в експлоатация на разходомерни, нивомерни и други устройства, изграждане на автоматизирани модулни контролно-измервателни системи и системи за наблюдение на издетите водни количества на съоръжения извън съоръженията за ВиК, както и изграждането на пунктове за разположение на мобилните метео-радары и на постаменти, мерителни съоръжения и метеорологични мачти за автоматичните хидроложки и метеорологични станции в пунктовете за измерване, при ситуирането им в границите на защитени зони, могат да доведат до:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на строителните площадки, вкл. за довеждаща инфраструктура по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие не се очаква.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

- **Нахлуване на неместни и/или инвазивни растителни видове** при използване на такива при ландшафтното оформяне. При използване на видове, характерни за района, въздействие не се очаква.

Инвестиция 33 – Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата

Инвестицията предвижда единствено дигитални дейности и закупуване на компютри.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 34 – Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване

Инвестицията предвижда единствено дигитални дейности и закупуване на хардуер.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 35 – Трансформация на съществуващата в Прокуратурата на Република България информационна и комуникационна инфраструктура в нов тип - отказоустойчива, резервирана, производителна и защитена

Инвестицията не е свързана със строителство или други дейности, които могат да окажат въздействие върху природни местообитания, растителни или животински видове.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 36 – Подобряване на качеството и устойчивостта на услугите в сферата на сигурността

Инвестицията предвижда единствено дигитални дейности и закупуване на камери, автомобили и пр.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 37 – Въвеждане на способи за алтернативно разрешаване на спорове в съдебната система в България - пилотно въвеждане на задължителна съдебна медиация

Инвестицията предвижда ремонтване и дооборудване на помещения във всички съдебни центрове и поделенията към тях за центровете по медиация, които се намират в съдебните сгради.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 38 – Подкрепа на пилотна фаза за въвеждане на строително информационното моделиране (СИМ/ВІМ) в инвестиционното проектиране и строителството като основа за цифрова реформа на строителния сектор в България

Инвестицията предвижда единствено обучения, дигитални дейности и закупуване на хардуер.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 39 – Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството

Инвестицията предвижда единствено дигитални дейности и обучения.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 40 – Надграждане на Центъра за аерокосмически наблюдения (ЦАН) - МВР с цел достигане на национално значение в космическата политика, изпълнение на европейските изисквания и ползите за хората

Инвестицията предвижда технологично обновление и надграждане на изградените системи в ЦАН, увеличаване на капацитета за съхранение на пространствени данни, актуализация и осъвременяване на ГИС и др. под.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 41 – Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистрови данни и е-удостоверяване от регистри

Реализацията на дейностите по инвестицията нямат пряко отношение към биологичното разнообразие. Дигитализирането на информационните масиви в администрацията могат да се отнасят до административни единици, имащи като предмет на дейност управление на природни ресурси, вкл. гори и защитени територии. В такива случаи се очаква да се повиши ефективността на дейността на тези административни единици, вкл. и управлението на посочените територии.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 42 – Инструмент за по-добро стратегическо планиране и стратегическо управление на изпълнението

Инвестицията предвижда единствено дигитални дейности.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 43 – Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост

Инвестицията предвижда единствено дигитални дейности, закупуване на хардуер и обучения.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 44 – Модернизиране на дългосрочната грижа

Инвестицията предвижда изграждане на нови сгради за резидентна грижа и нови сгради за лица с увреждания. Липсва конкретика по отношение избора на територии за тези сгради. Вероятно те ще се реализират във вече урбанизирана среда. При изграждането им в границите на

защитени зони, очакваните отрицателни въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях, биха се изразили в:

- **Пряко унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните, в границите на строителните площадки, вкл. за довеждаща инфраструктура по нов терен.

- **Фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове**, предмет на опазване в зоните.

- **Безпокойство** за индивиди от по-чувствителни видове, предмет на опазване в зоните (птици и бозайници), от движението и работата на строителна и транспортна техника и хора по време на строителство. В периода на експлоатация подобно въздействие не се очаква.

- **Смъртност** на индивиди от животински видове, предмет на опазване в зоните, при подготовката на терените преди строителството. Могат да се засегнат индивиди от дребни, бавноподвижни видове, или не добре придвижващи се малки на всички видове, обитаващи района на строителство. В периода на експлоатация въздействие не се очаква.

- **Унищожаване на екземпляри** от растителни видове, предмет на опазване в зоните. Този фактор ще се прояви единствено при наличие на такива в границите на пряко засегнатата площ.

- **Нахлуване на неместни и/или инвазивни растителни видове** при използване на такива при ландшафното оформяне. При използване на видове, характерни за района, въздействие не се очаква.

Инвестиция 45 – Предоставяне на помощни средства за лица с трайни увреждания

Инвестицията не е свързана със строителство или други дейности, които могат да окажат въздействие върху природни местообитания, растителни или животински видове.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 46 – Развитие на солидарна икономика

Инвестицията предвижда предимно закупуване на помещения и оборудването им като т.н. „фокус точки“, вкл. с хардуер и софтуер, и обучения.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 47 – Модернизиране на Агенция за социално подпомагане

Инвестицията предвижда извършване на ремонтни дейности, осигуряващи енергийна ефективност, осигуряване на достъпна среда и подмяна на отоплителни уреди, доставка на хардуер и софтуер.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 48 – Модернизиране на Агенция по заетостта

Инвестицията предвижда извършване на ремонтни дейности, подмяна на оборудване, доставка на хардуер и софтуер, дигитални дейности.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 49 – Развитие на културните и творчески сектори

Инвестицията включва финансови и административни дейности, в т.ч. институционални реформи, обучения, изграждане на административен капацитет, цифровизация и др. под.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 50 – Дигитализация на колекции на музеи, библиотеки и архиви

Инвестицията включва технологични дейности в урбанизирана среда и различни дейности (обучения, административни дейности) за повишаване на експертния капацитет.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 51 – Модернизиране на лечебни заведения за болнична помощ

Инвестицията включва освен закупуване на медицинската апаратура, и изграждане на Национален център за лъчелечение с протонна терапия в гр. София. Дейностите по инвестицията не засягат естествени екосистеми, като всички строителни и ремонтни работи ще бъдат осъществени във вече урбанизирани територии.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 52 – Центрове за интервенционална диагностика и ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдовите заболявания

Инвестицията включва освен закупуване на медицинската апаратура, и интервенции в инфраструктурата на лечебните заведения, като на територията на лечебното заведение ще бъдат изградени минимум зала за практическо обучение с инсталиран симулатор, учебна зала, спомагателни помещения. Дейностите по инвестицията не засягат естествени екосистеми, като всички строителни и ремонтни работи ще бъдат осъществени във вече урбанизирани територии.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 53 – Модернизация на психиатричната помощ

Инвестицията предвижда строително-монтажни работи за обновяване на сградния фонд само на територията на съществуващите болници. Другите дейности са свързани само с доставка на медицинска апаратура.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 54 – Изграждане на система за спешна медицинска помощ по въздуха

Инвестицията предвижда като бази да се използват съществуващи летища. Останалите дейности са свързани с доставка на оборудване и апаратура, обучение на персонал и др. под.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 55 – Национална дигитална платформа за медицинска диагностика

Инвестицията предвижда единствено дигитални дейности.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 56 – Подобряване на националната система за спешни комуникации 112

Инвестицията предвижда реконструкция и обновяване на два центъра за данни и четири работни зали в РЦ 112. Останалите дейности са свързани с доставка на оборудване и апаратура, дигитални дейности.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

Инвестиция 57 – Развитие на извънболничната помощ

Инвестицията предвижда създаването на единен Национален интердисциплинарен център за провеждане на широко-обхванат пренатален и неонатален скрининг и скрининг на социално-значими заболявания, в съществуваща сграда в гр. София, създаването на амбулатории за извънболнична помощ и консултативни медико-социални звена в малки, отдалечени и труднодостъпни населени места, в съществуващи сгради, доставка на медицинска апаратура.

Предвидените дейности **не могат да окажат отрицателно въздействие** върху защитените зони и природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

IV. Описание на Защитените Зони.

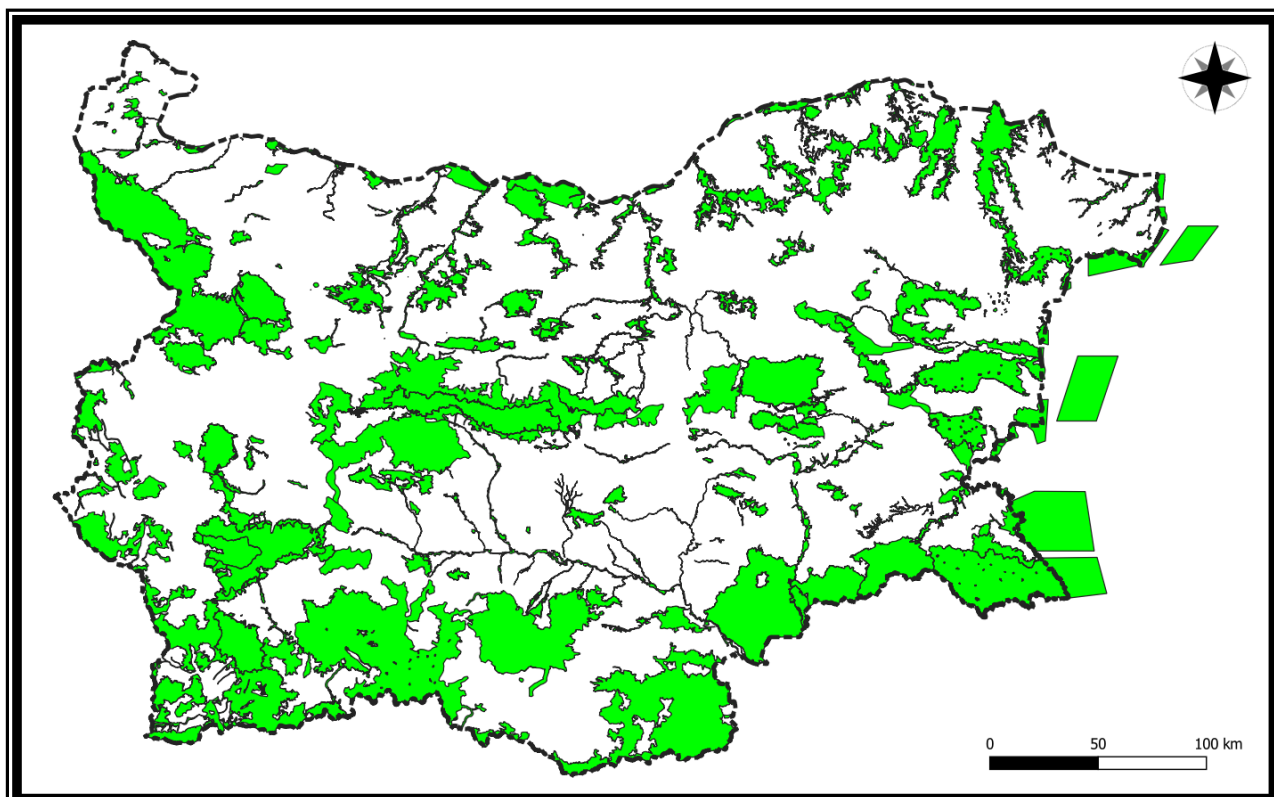
Европейската екологична мрежа Натура 2000 е общоевропейска система от защитени зони (33), определени на базата на научни критерии, в изпълнение на Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на местообитанията на дивата флора и фауна (Директивата за местообитанията) и Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици (Директивата за птиците). Мерките за опазване, посочени в тези директиви, определят изграждане на функционално единна мрежа от ключови територии - специални защитени зони (SPA) и зони под специална защита (SCI), свързани с екологични коридори, която да гарантира поддържането и възстановяването на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и местообитанията на съответните видове в естествените им области на разпространение.

В България мрежата Натура 2000 включва 233 защитени зони по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания (Табл. IV-1, Фиг. IV-1) и 120 защитени зони по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици (Фиг. IV-2). Границите на 13 защитени зони, обявени по Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО се припокриват напълно. По процентно покритие на мрежата „Натура 2000“ спрямо националната територия Република България се нарежда на трето място в ЕС, след Словения и Хърватия. Индексът на достатъчност на мрежата „Натура 2000“ се доближава до 100% (ИАОС 2020).

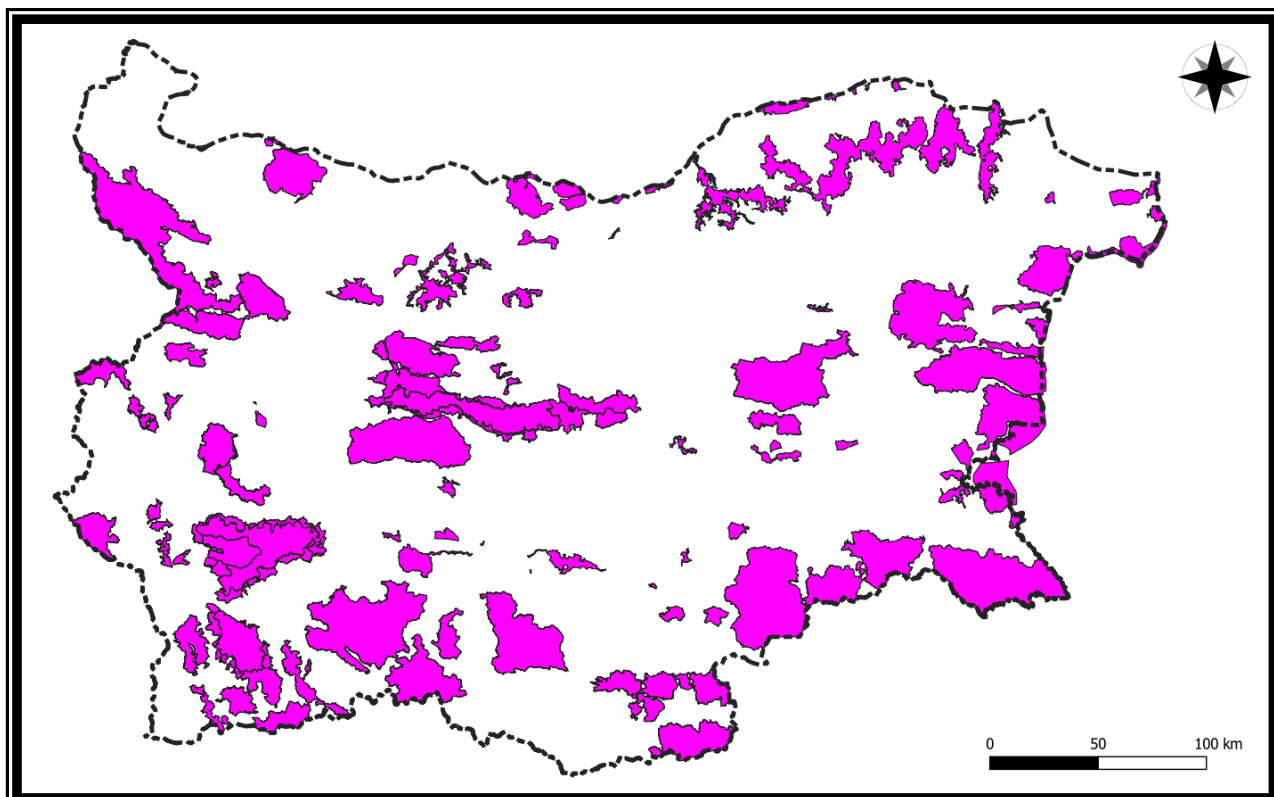
Таблица IV-1: Защитени зони по Натура 2000 към 2021 г. (съгласно цифрови данни, МОСВ 2013).

Защитени зони	Брой	Площ (ha)*
по Директивата за местообитанията	233	3615501.576
по Директивата за дивите птици	120	2616407.165
Общо защитени зони „Натура 2000“	340	

* Координатна система WGS 84 / UTM zone 35N, Planimetric)

Фигура IV-1: Разпространение на защитените зони по Директивата за местообитанията в България.

Фигура IV-2: Разпространение на защитените зони по Директивата за птиците в България.

Природните местообитания и видовете растения и животни в България, които са обект на опазване в защитените зони, са посочени в приложенията към двете директиви и съответно в Приложения 1 и 2 на ЗБР.

V. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на плана върху предмета и целите на опазване на Защитените Зони.

V.1. Описание и анализ на въздействието на плана върху типовете природни местообитания и видовете – предмет на опазване в защитените зони.

V.1.1. Описание и анализ на въздействието на плана върху природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ.

На територията на България са идентифицирани 90 типа природни местообитания, включени в Директива 92/43/ЕЕС на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, респ. в Приложение 1 на ЗБР (Кавръкова и кол. 2009).

По данни на МОСВ (2013), националното покритие на тези местообитания е 2471644.42 ha, като приблизително две трети от площта им (66.5%) се опазват в Защитените зони от Натура 2000 (Таблица V.1.1-1).

Наскоро бяха установени и публикувани 2 нови местообитания за България – 8150 Medio-European upland siliceous scree и 8160* Medio-European calcareous scree at hill and montane levels (Tzonev et al. 2019), с които общият брой на местообитанията от Директива 92/43/ЕЕС в България се увеличава на 92 типа.

Таблица V.1.1-1: Типове природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ.

№	Пр.	Код	Местообитание	Нац. покритие (ha)*	Натура 2000 (%)
1		h1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	ND**	ND
2		h1130	Естуари	294.86	87.0
3		h1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	11.37	100.0
4	*	h1150	Крайбрежни лагуни	2 559.11	100.0
5		h1160	Обширни плитки заливи	11 651.50	45.5
6		h1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)	ND	ND
7		h1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	72.11	50.5
8		h1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	262.81	62.2
9		h1310	<i>Salicornia</i> и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени	134.44	100.0
10	*	h1340	Континентални солени ливади	799.93	82.3
11		h1410	Средиземноморски солени ливади	31.63	88.7
12	*	h1530	Панонски солени степи и солени блата	6 462.23	87.9
13		h2110	Зараждащи се подвижни дюни	469.48	50.9

№	Пр.	Код	Местообитание	Нац. покритие (ha)*	Натура 2000 (%)
14		h2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	209.54	93.5
15	*	h2130	Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	407.78	84.7
16		h2180	Облесени дюни	72.22	93.6
17		h2190	Влажни понижения между дюните	17.99	99.7
18	*	h2340	Панонски вътрешноконтинентални дюни	1 158.83	92.2
19		h3130	Олиготрофни до мезотрофни стоящи води с растителност от типа <i>Littorelletea uniflorae</i> и/или <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>	485.25	100.0
20		h3140	Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от <i>Chara</i>	502.47	99.0
21		h3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	20 802.06	36.8
22		h3160	Естествени дистрофни езера	31.56	59.4
23		h3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	11 147.38	41.7
24		h3270	Реки с кални брегове с <i>Chenopodion rubri</i> и <i>Bidention p.p</i>	1 989.35	71.9
25		h4030	Европейски сухи ерикоидни съобщества	92.56	100.0
26		h4060	Алпийски и бореални ерикоидни съобщества	42 183.20	99.1
27	*	h4070	Храстови съобщества с <i>Pinus mugo</i>	22 818.81	97.7
28		h4080	Субарктични храсталаци от <i>Salix spp.</i>	17.79	100.0
29		h4090	Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета	1 413.44	70.4
30	*	h40A0	Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества	1 655.39	99.3
31		h40B0	Родопски съобщества на <i>Potentilla fruticosa</i>	2.64	100.0
32	*	h40C0	Понто-сарматски широколистни храстчета	3.14	100.0
33		h5130	Съобщества на <i>Juniperus communis</i> върху варовик	1 155.19	86.3
34		h5210	Храсталаци с <i>Juniperus spp.</i>	8 490.56	89.3
35	*	h6110	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alysso-Sedion albi</i>	2 224.36	76.7
36		h6150	Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества	7 714.82	98.1
37		h6170	Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества	2 506.49	96.2

№	Пр.	Код	Местообитание	Нац. покритие (ha)*	Натура 2000 (%)
38	(*)	h6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)	117 298.51	92.8
39	*	h6220	Псевдостеппи с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	45 665.37	92.8
40	*	h6230	Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините	29 970.79	97.8
41	*	h6240	Субпанонски степни тревни съобщества	15 391.98	96.1
42	*	h6250	Панонски лъсови степни тревни съобщества	14 035.88	81.0
43	*	h6260	Панонски пясъчни степпи	63.48	60.3
44		h62A0	Източни субсредиземноморски сухи тревни съобщества	25 369.16	92.5
45	*	h62C0	Понто-Сарматски степпи	7 708.21	64.4
46		h62D0	Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества	22 008.48	94.6
47		h6410	Ливади с <i>Molinia</i> на карбонатни, торфени или глинести почви (<i>Molinion caeruleae</i>)	752.59	99.3
48		h6420	Средиземноморски влажни тревни съобщества на високи треви от съюза <i>Molinio-Holoschoenion</i>	24.02	25.0
49		h6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	7 187.00	88.5
50		h6440	Алувиални ливади от съюза <i>Cnidion dubii</i> в речните долини	390.33	66.8
51		h6510	Низинни сенокосни ливади	16 344.20	64.1
52		h6520	Планински сенокосни ливади	22 397.48	89.7
53		h7140	Преходни блати и плаващи подвижни торфища	508.89	98.6
54	*	h7210	Карбонатни мочурища с <i>Cladium mariscus</i> и видове от съюза <i>Caricion davallianae</i>	0.95	62.1
55	*	h7220	Извори с твърда вода и туфести формации (<i>Cratoneurion</i>)	79.74	98.9
56		h7230	Алкални блати	75.27	87.7
57		h8110	Силикатни сипеи от планинския до снежния пояс	8 620.55	97.4
58		h8120	Сипеи върху варовити терени и калциеви шисти във високите планини	617.74	77.1
59		h8210	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	9 504.88	90.0
60		h8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	8 345.51	91.0

№	Пр.	Код	Местообитание	Нац. покритие (ha)*	Натура 2000 (%)
61		h8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	4 621.15	82.9
62		h8310	Неблагоустроени пещери	NA***	NA
63		h8330	Подводни или частично подводни морски пещери	ND	ND
64		h9110	Букови гори от типа <i>Luzulo-Fagetum</i>	10 924.03	98.3
65		h9130	Букови гори от типа <i>Asperulo-Fagetum</i>	239 284.18	70.2
66		h9150	Термофилни букови гори (<i>Cephalanthero-Fagion</i>)	90 548.48	59.6
67		h9170	Дъбово-габъррови гори от типа <i>Galio Carpinetum</i>	285 377.23	41.6
68	*	h9180	Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове	22 724.89	69.0
69	*	h91AA	Източни гори от космат дъб	78 118.94	58.0
70		h91BA	Мизийски гори от обикновена ела	20 763.78	73.6
71		h91C0	Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори	160 619.25	60.6
72	*	h91D0	Мочурни гори	231.03	100.0
73	*	h91E0	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	27 679.94	33.8
74		h91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	8 548.67	82.1
75	*	h91G0	Панонски гори с <i>Quercus petraea</i> и <i>Carpinus betulus</i>	82 984.36	44.5
76	*	h91H0	Панонски гори с <i>Quercus pubescens</i>	19 205.63	49.0
77	*	h91I0	Евро-сибирски степни гори с <i>Quercus spp.</i>	42 513.92	50.1
78		h91M0	Балкано-Панонски церово-горунови гори	596 175.89	57.1
79	*	h91S0	Западно понтийски букови гори	29 249.13	88.1
80		h91W0	Мизийски букови гори	81 041.39	71.2
81		h91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	25 698.62	60.3
82		h9260	Гори от <i>Castanea sativa</i>	1 421.27	93.0
83		h9270	Гръцки букови гори с <i>Abies borisii-regis</i>	5 933.67	21.8
84		h92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	2 262.61	70.4
85		h92C0	Гори от <i>Platanus orientalis</i>	556.20	86.2

№	Пр.	Код	Местообитание	Нац. покритие (ha)*	Натура 2000 (%)
86		h92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци (<i>Nerio-Tamaricetea uSecurinegion tinctoriae</i>)	325.39	14.0
87		h9410	Ацидофилни гори от <i>Picea</i> в планинския до алпийския пояс (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)	97 569.59	76.2
88	*	h9530	Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор	25 045.37	37.3
89	*	h9560	Ендемични гори от <i>Juniperus spp.</i>	1146,81	99.0
90		h95A0	Гори от бяла и черна мура	10 006.51	92.0
Общо				2 471 644.42	66.5

Отрицателните въздействия, които отделните инициативи, предвидени в НПВУ биха могли да окажат върху природните местообитания, предмет на опазване в ЗЗ при реализирането им в техните граници са посочени в Таблица V.1.1-2.

Таблица V.1.1-2: Възможни отрицателни въздействия, които отделните инициативи могат да окажат върху природните местообитания, предмет на опазване в ЗЗ.

Инвестиция	Пряко унищожаване местообитания	Увреждане на местообитания	Фрагментация	Инвазивни растителни видове
7.	да	не	да	не
8.	да	не	да	не
12.	да	не	не	не
14.	да	да	да	не
15.	да	да	да	не
16.	да	не	да	не
18.	да	не	не	не
19.	да	не	да	да
21.	да	не	не	не
22.	да	не	не	не
31.	да	не	да	да
32.	да	не	да	да
44.	да	не	да	да

V.1.2. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове растения, предмет на опазване в ЗЗ.

Предмет на опазване в защитени зони (включени в Приложение 2 на ЗБР) са 21 вида семенни растения, папрати и мъхове (Таблица V.1.2-1).

Таблица V.1.2-1: Видове семенни растения, папрати и мъхове, предмет на опазване в ЗЗ.

Номер	Код	Име на вида
1.	1379	<i>Mannia triandra</i>
2.	1381	<i>Dicranum viride</i>
3.	1386	<i>Buxbaumia viridis</i>
4.	1389	<i>Meesia longiseta</i>
5.	1393	<i>Drepanocladus vernicosus</i>

Номер	Код	Име на вида
6.	4096	Блатно петльово перо (<i>Gladiolus palustris</i>)
7.	1902	Венерино пантофче (<i>Cypripedium calceolus</i>)
8.	1560	Дългошпореста теменуга (<i>Viola delphinantha</i>)
9.	2125	Емилипопово прозорче (<i>Potentilla emilii-popii</i>)
10.	1516	Жлезиста алдрованда (<i>Aldrovanda vesiculosa</i>)
11.	4080	Имануелова метличина (<i>Centaurea immanuelis-loewii</i>)
12.	4103	Калописиева дактилориза (<i>Dactylorhiza kalopissii</i>)
13.	1898	Карниолска пушица (<i>Eleocharis carniolica</i>)
14.	4116	Карпатска тоция (<i>Tozzia carpathica</i>)
15.	2327	Обикновена пърчовка (<i>Himantoglossum caprinum</i>)
16.	1758	Сибирски див тютюн (<i>Ligularia sibirica</i>)
17.	4091	Татарско диво зеле (<i>Crambe tataria</i>)
18.	4067	Червено усойниче (<i>Echium russicum</i>)
19.	1428	Четирилистно разковниче (<i>Marsilea quadrifolia</i>)
20.	2079	Янкева кутявка (<i>Moehringia jankae</i>)
21.	2253	Янкева метличина (<i>Centaurea jankae</i>)

Отрицателните въздействия, които отделните инициативи, предвидени в НПВУ биха могли да оказат върху семенните растения, папратите и мъховете, предмет на опазване в 33 при реализирането им в техните граници са посочени в Таблица V.1.2-2.

Таблица V.1.2-2: Възможни отрицателни въздействия, които отделните инициативи могат да оказат върху семенните растения, папрати и мъхове, предмет на опазване в 33.

Инвестиция	Пряко унищожаване местообитания	Увреждане на местообитания	Фрагментация	Унищожаване на екземпляри	Инвазивни растителни видове
7.	да	не	да	да	не
8.	да	не	да	да	не
12.	временно	не	не	да	не
14.	да	да	да	да	не
15.	да	да	да	да	не
16.	да	не	да	да	не
18.	да	не	не	да	не
19.	да	не	да	да	да
21.	да	не	не	да	не
22.	да	не	не	да	не
31.	да	не	да	да	да
32.	да	не	да	да	да
44.	да	не	да	да	да

V.1.3. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове безгръбначни, предмет на опазване в 33.

В Приложение 2 на ЗБР са включени 35 вида безгръбначни. По данни от Информационната система за защитените зони (МОСВ 2013), предмет на опазване в тях са 37 вида (Табл. V.1.3-1).

Таблица V.1.3-1: Видове безгръбначни, предмет на опазване в ЗЗ.

Вид	Species
Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>
Безкилна спиралина	<i>Anisus vorticulus</i>
Тесноустен спираловиден охлюв	<i>Vertigo angustior</i>
Дезмолинов спираловиден охлюв	<i>Vertigo moulinsiana</i>
Ивичест теодокус	<i>Theodoxus transversalis</i>
Ручеен рак	<i>Austropotamobius torrentium</i>
Ручейно пъстриче	<i>Coenagrion ornatum</i>
Зеленогръдо цигулче	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
Балканско воденичарче	<i>Cordulegaster heros</i>
Голямо мъхово водно конче	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
Обикновен паракалоптенус	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
Унгарски бегач	<i>Carabus hungaricus</i>
Менетриезиев бегач	<i>Carabus menetriesi pacholei</i>
Грапав бегач	<i>Carabus variolosus</i>
	<i>Rhysodes sulcatus</i>
	<i>Bolbelasmus unicornis</i>
Еленов рогач	<i>Lucanus cervus</i>
Бръмбар-отшелник	<i>Osmoderma eremita</i>
Набръчкан пробатикус	<i>Probatiscus subrugosus</i>
	<i>Cucujus cinnaberinus</i>
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>
Голям буков сечко	<i>Morimus asper funereus</i> (= <i>M. funereus</i>)
Алпийска розалия	<i>Rosalia alpina</i>
Тигрова пилемия	<i>Pilemia tigrina</i>
	<i>Catopta thrips</i>
Голяма огневка	<i>Lycaena dispar</i>
	<i>Phengaris nausithous</i> (= <i>Maculinea nausithous</i>)
	<i>Polyommatus eroides</i>
Блатно сатирче	<i>Coenonympha oedippus</i>
	<i>Euphydryas aurinia</i>
	<i>Euphydryas maturna</i> (= <i>Hypodryas maturna</i>)
Многоцветница бяло v	<i>Nymphalis vaualbum</i>
Глогова торбогнездница	<i>Eriogaster catax</i>
	<i>Erannis ankeraria</i>
	<i>Lignyoptera fumidaria</i>
Четириточкова меча пеперуда	<i>Euplagia quadripunctaria</i> (= <i>Callimorpha quadripunctaria</i>)
	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>

Отрицателните въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на безгръбначните, предмет на опазване в ЗЗ, са дадени в Таблица V.1.3-2.

Таблица V.1.3-2: Възможни отрицателни въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на безгръбначните, предмет на опазване в ЗЗ.

Инвестиция	Пряко унищожаване местообитания	Увреждане на местообитания	Фрагментация	Барьерен ефект	Смъртност
7.	да	да	не	не	да
8.	да	да	не	не	да
12.	временно	не	не	не	да
14.	да	да	да	да	да
15.	да	да	да	не	да
16.	да	да	да	не	да
18.	да	да	не	не	да
19.	да	да	да	не	да
21.	не	временно	не	не	не
22.	не	временно	не	не	не
31.	не	временно	не	не	не
32.	не	временно	не	не	не
44.	не	временно	не	не	не

V.1.4. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове риби, предмет на опазване в ЗЗ.

Видовете риби, посочени в Приложение 2 на Директивата за местообитанията, са:

Alburnus mandrensis – мандренска брияна

Alburnus sarmaticus – дунавска брияна

Alburnus schischkovi – резовска брияна

Alosa immaculata – карагъоз

Alosa tanaica – малък карагъоз, харип

Aspius aspius – распер

Barbus bergi – приморска мряна

Barbus cyclolepis – маришка мряна

Barbus meridionalis (за България – *Barbus petenyi*) – черна мряна

Cobitis elongata – голям щипок

Cobitis taenia Complex (*Cobitis strumicae*, *Cobitis elongatoides*, *Cobitis pontica*) – обикновен щипок

Cottus gobio – главоч

Eudontomyzon mariae – украинска минога

Gymnocephalus baloni – високотел бибан

Gymnocephalus schraetzer – ивичест бибан

Misgurnus fossilis – виюн

Pelecus cultratus – сабица

Rhodeus amarus – горчивка

Romanogobio kessleri – балканска кротушка

Romanogobio uranoscopus – малка кротушка

Romanogobio vladykovi – белопера кротушка

Sabanejewia aurata – балканска кронушка

Umbra krameri – умбра
Zingel streber – малка вретенарка
Zingel zingel – голяма вретенарка

Отрицателните въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на видовете риби, предмет на опазване в ЗЗ, са дадени в Таблица V.1.4-1.

Таблица V.1.4-1: Възможни отрицателни въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на видовете риби, предмет на опазване в ЗЗ.

Инвестиция	Пряко унищожаване местообитания	Увреждане на местообитания	Фрагментация	Барьерен ефект	Безпокойство	Смъртност
7.	да	да	не	да	временно	не
8.	не	не	не	не	временно	не
12.	временно	временно	не	не	временно	не
14.	да	да	да	да	не	да
15.	не	не	не	не	да	не
16.	временно	временно	не	не	временно	не
18.	не	не	не	не	не	не
19.	да	да	не	не	да	да
21.	не	временно	не	не	временно	не
22.	не	временно	не	не	временно	не
31.	да	да	не	да	да	не
32.	да	временно	не	не	временно	не
44.	не	не	не	не	не	не

V.1.5. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в ЗЗ.

По данни от Информационната система за защитените зони (МОСВ 2013), предмет на опазване в тях са 6 вида земноводни и 6 вида влечуги. В Приложение 2 на ЗБР са включени 5 вида земноводни и 8 вида влечуги. Съгласно съвременните представи за таксономичния статус на видовете от двете групи, и разпространението им в страната, предмет на опазване в ЗЗ по Директивата за хабитатите са 6 вида земноводни и 7 вида влечуги (Табл. V.1.5-1). Четиринадесетият вид, остроумцунестата усойница (*Vipera ursinii*), не е намиран в България след 1934 г. Известни са само 4 индивида, намерени в две отдалечени находища – около гр. Шумен и Люлин планина (Големански 2011).

Таблица V.1.5-1: Видове земноводни и влечуги, предмет на опазване в ЗЗ.

Вид	Species
Северен гребенест тритон	<i>Triturus cristatus</i>
Дунавски гребенест тритон	<i>Triturus dobrogicus</i>
Южен гребенест тритон	<i>Triturus ivanbureschi</i> (= <i>T. karelinii</i>)
Македонски гребенест тритон	<i>Triturus macedonicus</i> (= <i>T. carnifex</i>)
Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>
Жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i>

Вид	Species
Шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>
Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>
Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>
Южна блатна костенурка	<i>Mauremys rivulata</i> (<i>M. caspica</i>)
Леопардов смок	<i>Zamenis situla</i> (= <i>Elaphe situla</i>)
Ивичест смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i> (= <i>E. quatuorlineata</i> ssp. <i>quatuorlineata</i>)
Пъстър смок	<i>Elaphe sauromates</i> (= <i>E. quatuorlineata</i> ssp. <i>sauromates</i>)

Отрицателните въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на земноводните и влечугите, предмет на опазване в ЗЗ, са дадени в Таблица V.1.5-2.

Таблица V.1.5-2: Възможни отрицателни въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на земноводните и влечугите, предмет на опазване в ЗЗ.

Инвестиция	Пряко унищожаване местообитания	Увреждане на местообитания	Фрагментация	Барьерен ефект	Смъртност
7.	да	не	да	да	да
8.	да	не	да	да	да
12.	временно	не	не	не	да
14.	да	да	да	да	да
15.	да	не	да	да	да
16.	да	не	да	да	да
18.	да	не	не	не	да
19.	да	не	да	да	да
21.	да	не	не	не	да
22.	да	не	не	не	да
31.	да	не	да	да	да
32.	да	не	не	не	да
44.	да	не	да	не	да

V.1.6. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове бозайници (без прилепи), предмет на опазване в ЗЗ.

В Приложение 2 на ЗБР са включени 14 вида бозайници (без прилепи). По данни от Информационната система за защитените зони (МОСВ 2013), предмет на опазване в тях са 12 вида (Табл. V.1.6-1). Два вида – степната скачаща мишка (*Sicista subtilis*) и тюлена монах (*Monachus monachus*) са на практика изчезнали. Първият е известен само от две находки, последното от Генерал Тошево, публикувано през 1954 (Пешев и кол. 2004). Последното сведение за тюлена монах е от 1996 г. (Големански 2011).

Таблица V.1.6-1: Видове бозайници (без прилепи), предмет на опазване в ЗЗ.

Вид	Species
Европейски лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>
Мишевиден сънливец	<i>Myomimus roachi</i>
Черногръд хомяк	<i>Mesocricetus newtoni</i>
Афала	<i>Tursiops truncatus</i>

Вид	Species
Морска свиня	<i>Phocoena phocoena</i>
Дива коза	<i>Rupicapra rupicapra</i>
Рис	<i>Lynx lynx</i>
Вълк	<i>Canis lupus</i>
Кафява мечка	<i>Ursus arctos</i>
Видра	<i>Lutra lutra</i>
Степен пор	<i>Mustela eversmanii</i>
Пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>

В същото време, от средата на септември 2020 г. (Kodzhabashev et al. 2021), на територията на страната е регистриран нов вид, включен в Приложение II на Директивата за хабитатите – бобъра (*Castor fiber*).

Отрицателните въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на видовете бозайници (без прилепи), предмет на опазване в ЗЗ, са дадени в Таблица V.1.6-2.

Таблица V.1.6-2: Възможни отрицателни въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на видовете бозайници (без прилепи), предмет на опазване в ЗЗ.

Инвестиция	Пряко унищожаване местообитания	Увреждане на местообитания	Фрагментация	Барьерен ефект	Безпокойство	Смъртност
7.	да	не	да	да	да	да
8.	да	не	да	да	временно	да
12.	временно	не	не	не	временно	да
14.	да	да	да	да	временно	да
15.	да	не	да	да	временно	да
16.	да	не	да	да	временно	да
18.	да	не	да	не	временно	да
19.	да	не	да	да	временно	да
21.	да	не	да	не	временно	да
22.	да	не	да	не	временно	да
31.	да	не	да	не	временно	да
32.	да	не	да	не	временно	да
44.	да	не	да	не	временно	да

V.1.7. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове прилепи, предмет на опазване в ЗЗ.

Предмет на опазване в ЗЗ са 12 вида прилепи. Същите са включени и в Приложение 2 на ЗБР (Табл. V.1.8-1).

Таблица V.1.7-1: Видове прилепи, предмет на опазване в ЗЗ.

Вид	Species
Средиземноморски подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>
Южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>
Голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
Малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
Подковонос на Мехели	<i>Rhinolophus mehelyi</i>
Широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>
Дългоух нощник	<i>Myotis bechsteinii</i>
Остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>
Дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>
Трицветен нощник	<i>Myotis emarginatus</i>
Голям нощник	<i>Myotis myotis</i>
Дългокрил прилеп	<i>Miniopterus schreibersii</i>

Отрицателните въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на видовете прилепи, предмет на опазване в ЗЗ, са дадени в Таблица V.1.8-2.

Таблица V.1.7-2: Възможни отрицателни въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на прилепите, предмет на опазване в ЗЗ.

Инвестиция	Пряко унищожаване местообитания	Увреждане на местообитания	Фрагментация	Барьерен ефект	Смъртност
7.	да	да	не	не	да
8.	да	да	не	не	да
12.	временно	не	не	не	не
14.	да	да	да	да	да
15.	не	да	не	не	не
16.	да	да	не	не	да
18.	не	да	не	не	не
19.	да	да	не	не	да
21.	не	временно	не	не	не
22.	не	временно	не	не	не
31.	не	временно	не	не	не
44.	не	да	не	не	не

V.1.8. Описание и анализ на въздействието на плана върху видове птици, предмет на опазване в ЗЗ.

В Приложение 2 на ЗБР са включени 119 вида птици. В Анекс I на Директивата за птиците са включени 120 вида, които би трябвало да са предмет на опазване в защитените зони, както и 70 вида редовно срещащи се мигриращи птици, невключени в Анекс I на Директивата (МОСВ 2019). Според БДЗП (2021), предмет на опазване в зоните са 110 вида, включени в Приложение 2 на ЗБР и 76 незастрашени мигриращи вида птици.

Отрицателните въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, са дадени в Таблица V.1.9-1.

Таблица V.1.8-1: Възможни отрицателни въздействия, които отделните инициативи могат да окажат на птиците, предмет на опазване в ЗЗ.

Инвестиция	Пряко унищожаване местообитания	Увреждане на местообитания	Фрагментация	Барьерен ефект	Безпокойство	Смъртност
7.	да	не	да	не	да	да
8.	да	не	да	не	временно	да
12.	временно	не	не	не	временно	да
14.	да	да	да	да	временно	да
15.	да	не	да	не	временно	да
16.	да	не	да	не	временно	да
18.	да	не	да	не	временно	да
19.	да	не	да	не	временно	да
21.	да	не	да	не	временно	да
22.	да	не	да	не	временно	да
31.	да	не	да	не	временно	да
32.	да	не	да	не	временно	да
44.	да	не	да	не	временно	да

V.2. Описание и анализ на въздействието на инвестиционното предложение върху целостта на защитената зона с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидрогеоложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на ИП.

Структура

Тринадесет от инвестициите, предложени в плана, включват инвестиционни предложения, които, при недалновидното им ситуиране на нови терени, изцяло или на техните елементи, могат да повлияят териториалната цялост на защитени зони.

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

Тринадесет от инвестициите, предложени в плана, включват инвестиционни предложения, които, при недалновидното им ситуиране, или на техните елементи, на нови терени, могат да доведат до загуба на площи от природни местообитания. Загубата може да бъде **значителна**, особено на по-редки такива, в малки по площ защитени зони.

Загуба на местообитания на видове

Дванадесет от инвестициите, предложени в плана, включват инвестиционни предложения, които, при недалновидното им ситуиране, или на техните елементи, на нови терени, могат да доведат до загуба на площи от местообитания на видове. Загубата може да бъде **значителна**, особено в малки по площ защитени зони.

Фрагментация

Тринадесет от инвестициите, предложени в плана, включват инвестиционни предложения, които, при недалновидното им ситуиране, или на техните елементи, на нови терени, могат да доведат до фрагментация на природни местообитания или местообитания на видове. Въздействията най-вероятно ще са **незначителни**, тъй като не се предвиждат по-мащабни проекти.

Бариерен ефект

Седем от инвестициите, предложени в плана, включват инвестиционни предложения, които, при недалновидното им ситуиране, или на техните елементи, на нови терени, могат да доведат до бариерен ефект за видове, предмет на опазване в защитените зони. Въздействията най-вероятно ще са незначителни за по-голямата част от видовете, тъй като не се предвиждат по-мащабни проекти. Възможно е **значително** въздействие върху птици и прилепи, при изграждане на вятърни паркове, и върху риби, при изграждане на МВЕЦ (Инициатива 14). Обратно, при останалите 6 инициативи, бариерен ефект върху тези групи не се очаква.

Унищожаване на индивиди

Тринадесет от инвестициите, предложени в плана, включват инвестиционни предложения, които, при недалновидното им ситуиране, или на техните елементи, на нови терени, могат да доведат до смъртност на видове. Въздействията най-вероятно ще са незначителни за по-голямата част от видовете, тъй като не се предвиждат по-мащабни проекти. Възможно е **значително** въздействие върху птици и прилепи, при изграждане на вятърни паркове (Инициатива 14).

Обезпокояване на видове

Тринадесет от инвестициите, предложени в плана, включват инвестиционни предложения, които, при недалновидното им ситуиране, или на техните елементи, на нови терени, могат да доведат до безпокойство на видове птици и бозайници (без прилепи). Въздействията ще са временни за 12 от инвестициите, само по време на строителството. Възможно е **значително** въздействие само от Инициатива 7.

Нарушаване на видовия състав

Възможно е нарушаване на видовия състав в следствие смъртност на птици и прилепи, при изграждане на вятърни паркове (Инициатива 14).

Кумулативен ефект

Тринадесет от инвестициите, предложени в плана, включват инвестиционни предложения, които, при недалновидното им ситуиране, или на техните елементи, на нови терени, могат да окажат отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитени зони. Повечето въздействия, при повечето инициативи, вероятно ще са незначителни. При наличие на други инвестиционни предложения, планове, програми или проекти в дадена зона обаче, кумулативния ефект може да бъде **значителен**, особено в малки по площ защитени зони

VI. Предложения за смекчаващи мерки.

Инвестиция 7:

- Да не се разполагат инвестиционни предложения за нови индустриални зони, паркове и сходни територии на нов терен, или довеждаща инфраструктура за съществуващи такива по нов терен, в границите на защитени зони.

Инвестиция 8:

- Да не се разполагат инвестиционни предложения за енергийни мощности и/или съпътстваща инфраструктура на нов терен, в границите на защитени зони и територии.

Инвестиция 14:

- В оценките на въздействието (ОВОС, ЕО, ОС) да се включи провеждане на специализирани наблюдения (мониторинг) върху биоразнообразието в районите, предвидени за реализация на такива проекти, особено върху птиците и прилепите около площадките за изграждане на вятърни паркове, с акцент върху мигриращите и гнездящи птици и други уязвими видове.

Инвестиция 16:

- Да не се разполагат инвестиционни предложения за съоръжения за съхранение на електрическа енергия на нов терен в границите на защитени зони и територии.

Инвестиция 19:

- Конкретните инвестиционни предложения, или техните елементи, на нови терени да бъдат подлагани на процедура по ОС.

Инвестиция 22:

- При необходимост от нови базови станции на нов терен, вкл. изграждането на нова довеждаща инфраструктура, те да бъдат подлагани на процедура по ОС.

VII. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона.

1. Нулева алтернатива

Нулева алтернатива е не внасяне в ЕС на Национален план за възстановяване и устойчивост, което лишава България от достъп до средствата в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост с всички произтичащи от това негативни последици за страната ни в контекста на целите на Зелената сделка и Цифровия преход.

Без прилагане на НПВУ, ще се запази „хаотичния“ характер на дейностите по опазване на биоразнообразието в ЗЗ, както и по-ниската от очакваната ефективност. Възможно е въздействията от различни инвестиционни предложения, планове, програми и проекти да не бъдат оценявани адекватно.

VIII. Картен материал.

На Фигура IV-1 са представени 233 защитени зони по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания.

На Фигура IV-2 са представени 120 защитени зони по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици.

IX. Заключение за вида и степента на отрицателното въздействие.

Степен на повлияност върху защитените зони

Със спазването на предписаните мерки, реализацията на плана ще повлияе на териториалната цялост на защитените зони в **незначителна** степен.

Област и степен на въздействие

Със спазването на предписаните мерки, реализацията на плана ще повлияе на природните местообитания и видове, предмет на опазване в защитените зони, в **незначителна** степен.

Можем да заключим, че, със спазването на предписаните мерки, реализацията на Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България ще окаже незначително въздействие върху целостта и структурата на защитените зони, както и върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в тях. Плана е съвместим с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Х. Наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР.

Няма такива.

ХІ. Използвана литература.

БДЗП. 2021. Натура 2000. Интернет адрес: <https://bspb.org/дейности/натура-2000/>.

Големански, В. (гл. ред.). 2011. Червена книга на България, Електронно издание. Т. II - Животни. Интернет адрес: <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/>.

ИАОС. 2020. Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда. МОСВ, 2020.

Кавръкова, В. и кол., ред. 2009. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и Федерация „Зелени Балкани”.

МОСВ. 2013. Обща информация и данни получени в резултат на проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I". Доклади, методики и схеми за мониторинг на целеви видове и природни местообитания от Натура 2000. Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000, МОСВ, 2013. Интернет адрес: <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents>.

МОСВ. 2019. Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за НАТУРА 2000, България, За многогодишния финансов период на ЕС 2014-2020 (Актуализирана версия, август 2019 г.).

Пешев, Ц. и кол. 2004. Фауна на България. 27. Mammalia. Акад. Изд. “Марин Дринов”, София.

Andren, H. 1994. Effects of habitat fragmentation on birds and mammals in landscapes with different proportions of suitable habitat: a review. *Oikos* 71: 355-366.

Bennett, A. & D. Saunders. 2010. Chapter 5. Habitat fragmentation and landscape change. In: Sodhi, N. & P. Ehrlich (editors.). 2010. *Conservation Biology for All*. Oxford University Press Inc., New York.

Didham, R. 2010. Ecological Consequences of Habitat Fragmentation. eLS. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/9780470015902.a0021904/full>.

Fahrig, L. 2003. Effects of habitat fragmentation on biodiversity. *Annu. Rev. Ecol. Evol. Syst.* 34: 487-515.

Franklin, A. et al. 2002. What is habitat fragmentation? *Studies in Avian Biology* 25: 20-29.

Kodzhabashev, N. et al. 2021. The Eurasian Beaver *Castor fiber* Linnaeus, 1758 (Rodentia: Castoridae) is Returning to Bulgaria. Acta Zool. Bulg. 73(4): 587-595.

Tzonev, R. et al. 2019. Low-altitudinal siliceous and base-rich screes: new habitats to Bulgaria from the Habitats Directive. Phytologia Balcanica 25(3): 287-294.